

Đạo Quán Hường Đạo của chúng tôi

*viết để thân tặng các anh em Hường Đạo...
và riêng tặng anh Nguyễn Tấn Định*

Tôi gặp lại anh trong ngày khai mạc Thăng Tiến 9. Ngày đi dự trại Thăng Tiến tôi đã mặc lại toàn bộ đồng phục Hường Đạo như cái ngày cuối cùng tôi tạm thời gián đoạn để đi vào đời quân ngũ. Huy hiệu của Đạo An Hải với ngọn hải đăng soi sáng trong đêm, bằng tên Thiếu Đoàn Lam Sơn... tất cả rất đơn giản nhưng dường như đã làm cho tâm hồn tôi sống lại cái thuở xa xưa ấy. Tôi đã gặp lại anh Cúc, thiếu trưởng Thiếu Đoàn Lam Sơn, gặp anh tôi hỏi chị có đi hay không để nhắc lại hồi năm 1966, chị Cúc nấu cơm cho chúng tôi ăn khi thành phố đang như bãi chiến trường, chị thường dặn chúng tôi cẩn thận trước hòn tên mũi đạn. Anh Phạm lúc còn là thiếu phó Thiếu Đoàn Cao Thắng, và thật bất ngờ tôi gặp lại anh thiếu phó của tôi khi tôi mới còn là chú thiếu sinh mang gậy 1m 6, sinh hoạt được đôi lần anh lên đường nhập ngũ, thềm đêm thời gian bỗng giật mình vì gần nửa thế kỷ đã lặng lẽ trôi qua, gặp nhau nhờ màu khăn quàng, bằng tên đơn vị, chúng tôi ngỡ ngàng trong chốc lát rồi ôm chầm lấy nhau.

Giây phút khai mạc tôi hát lớn bản Hội Ca mà cảm thấy máu chảy như thác lũ trong người, bài ca hay quá, xúc động quá và tôi cũng đã hát nhiều lần như thế giữa cánh đồng năng lộng gió của trại tù Đồng Tháp, gió thổi mạnh đến độ mà chỉ có tôi nghe. Luật và Lời Hứa giúp tôi vượt qua những khốn khó của thể chất lẫn tinh thần từ trại giam quận đến Chí Hoà và cuối cùng dừng chân cuộc đời tù tội tại trại Đồng Tháp. Đêm Noel 1978 tôi nghe lần cuối tiếng chuông giáo đường của giáo khu Chí Hòa gần đó mà nhớ đến cũng tiếng chuông thánh thót trong đêm Chúa sinh ra đời, vượt mây ngàn lần sương mù trôi đến tận đỉnh núi cao của vùng Barbara nơi tôi đang đóng quân khiến tôi lại sống về những đêm Giáng Sinh trên thành phố Đà Lạt. Tôi xúc động mãnh liệt gần như muốn khóc khi nhìn thấy anh Mai Liệu tuổi đã 95 hơn, ngồi trên chiếc xe lăn nhưng khi được mời phát biểu anh nhất định đứng dậy mặc dù các anh kế bên đề nghị anh ngồi nói cũng được, khó khăn vài giây để được đứng, anh bắt đầu gọi đến các thế hệ sau anh tâm tình của người đi trước. Ôi sao có một người lý tưởng đến thế ! Trong khi một số các hội đoàn khác tôi thấy nhiều người vẫn còn sức khỏe hơn anh, trẻ hơn anh nhưng luôn chối từ khi mọi người cần đến với lý do sức khỏe, lý do lớn tuổi!...

Phải chăng

"Hường Đạo Việt Nam khó khăn coi thường

Hường Đạo Việt Nam đuốc thiêng soi đường"

Tôi cảm động đến độ nước mắt cứ muốn trào ra khi anh ngỏ lời cuối chúc trại TT9 thành công và không hứa chắc sẽ có mặt ở TT10.

Sau chương trình khai mạc, tôi đi khắp vùng đất trại để tìm gặp anh em như đã hẹn trước. Tôi mừng rỡ gặp lại anh Trần Ngọc Toàn, vị tiểu đoàn trưởng của tôi trước đây, anh em chúng tôi giờ đây mất hết nay còn may mắn gặp nhau trên bộ đồng phục này. Nhớ lại những ngày cuối cùng tại thành phố Đà Nẵng, biết tôi là cư dân 20 của thành phố này anh giao cho tôi trách nhiệm an ninh thành phố. Chúng tôi muốn làm hết sức để chu toàn Danh Dự-Bổn Phận-Trách Nhiệm nhưng than ôi:

"Chí tuy lớn hằng mong thực hiện NHƯNG sức không kham nổi đoạn đường"

Gặp lại anh Định tại khu triển lãm của anh Hồ Đăng, tôi giới thiệu với anh những tấm hình mà tôi còn giữ được sau bao nhiêu năm cuộc đời xáo trộn kể từ ngày Quê Hương tan tác.

Thuở ấy tôi là chú thiếu sinh còn đang mang khăn quàng màu cà phê sữa, không được chào theo lối 3 ngón, túi áo trái trống trơn thì anh Định đã thành công và thành danh:

Đạo trưởng Đạo An Hải và trung uý Không Quân Kỹ Thuật của QLVNCH. Đạo An Hải chưa có một nơi sinh hoạt chung cho các đơn vị với con số gần ngàn. Mỗi lần sinh hoạt toàn Đạo chúng tôi phải chọn trường Nam tiểu học vì nơi đây rộng lớn nguyên trước là nơi dưỡng thương của quân đội Pháp.

Một hôm toàn thể Hướng Đạo Sinh mừng rỡ sau lời tuyên bố của anh Định cho hay đã xin được khu đất của làng Đình Dương nơi đây khá rộng và là nơi thờ cúng của cư dân địa phương nên còn tồn tại những miếu hoang không ai chăm sóc. Kế hoạch xây dựng Đạo Quán bắt đầu. Sau nghi thức tôn giáo của dân làng xin phép được giải toả đến phần chúng tôi những chú thiếu sinh bắt đầu đập phá để có mặt bằng, công việc đã mất hàng tháng vì chỉ có làm ngày Chủ Nhật. Song song vào khoảng thời gian này chúng tôi theo tiêu chuẩn mỗi đoàn sinh đi họp là phải có 3 viên gạch, nguyên càng tốt còn không thì khi ghép lại phải đủ 3 viên cho nên mỗi khi đi đâu thấy gạch là mừng lắm. Về tài chánh thì các anh Thiếu trưởng đến từng nhà trại sinh để trình bày và kêu gọi ủng hộ, những nơi khác thì tôi không biết nhưng khi đến gia đình tôi thì anh Thiếu trưởng không những không có tiền mà còn bị cha tôi la rầy nữa khiến hôm đó tôi buồn hết sức, nhưng bây giờ thì tôi thấy có lý vì cha tôi lúc đó ông đọc sách báo ngoại quốc nhiều trong đó có những sinh hoạt của hướng đạo. Cho đến bây giờ tôi vẫn còn nhớ trong đầu:

"Các anh là Hướng Đạo và đã là Hướng Đạo thì không có xin tiền vì các anh Giúp Ích, các anh phải nghĩ ra cách kiếm tiền bằng cách làm cái gì đó như thay phiên nhau đập xích lô để kiếm tiền chẳng hạn"

Bây giờ tôi thấy hàng năm các Hướng Đạo sinh tại Pháp họ thường xin được gói các quà tặng tại các cửa hàng trong dịp Noel cho đến Tết Dương Lịch hay tại các quầy tính tiền để bỏ các món hàng cho khách vào giỏ, tại Mỹ tôi thấy một số các đơn vị Hướng đạo Việt Nam rửa xe hơi để lấy tiền thực hiện một chương trình công ích nào đó.

Sau một thời gian xây cất khoảng 01 năm kể từ ngày khởi công, chúng tôi có một Đạo Quán chung cho tất cả đơn vị vào những buổi sinh hoạt Đạo như chào cờ đầu năm, đặc biệt vài buổi trình chiếu slide (flash) của anh Định đi dự Jamboree về, tôi còn nhớ mãi vì lúc đó có người đi Mỹ, đi Pháp là "ghò ghè" lắm, nhất là đi dự trại thế giới của Hướng Đạo nữa nên bây giờ mỗi lần rảnh rỗi ghé Quảng Trường Trocadéro, còn gọi là Quảng Trường Nhân Quyền, nơi có những tượng có phun nước là tôi lại nhớ đến anh Định vì trước khi qua đất trại chuyển đi dừng ở Paris vài ngày. Bây giờ anh Định còn thua tôi xa vì bây giờ tôi là thổ địa Paris!

Khi phong trào Thái Cực Đạo do người bạn Đồng Minh Đại Hàn phát động rộng rãi tạo một phong trào khoẻ cho thanh niên thì Đạo Quán trở thành võ đường Taekwondo, hầu hết võ sinh là các kha sinh, các trưởng; tôi cũng tập tành một thời gian nhưng sau vì vấn đề thi cử nên gián đoạn cho mãi đến khi vào Trường Võ Bị mới tập trở lại.

Sau này vì lý do thiếu vũ sư nên Đạo Quán lại trở thành các xưởng nhằm theo đúng đường lối giáo dục của phong trào và sự phát triển của đoàn sinh. Lúc này tôi đã nhập ngũ chỉ ghé lại thăm sau những lần đi phép về và thấy anh Cúc vẫn miệt mài chỉ bảo cho các em.

Đạo Quán đạo An hải nơi dừng cỗ xe tang của Xiêm trong lần tiễn biệt khi biến cố đầu tranh xảy ra.

Đạo Quán đạo An hải nơi dừng chân cuối cùng của anh Võ thành Minh trước khi chết thảm tại cố đô Huế

Miền Nam mất vào tay Cộng Sản thì phong trào Hướng Đạo cũng phải chịu chung số phận. Những ngày cuối tháng 3/75, đơn vị tôi dưới sự chỉ huy của Thiếu Tá Trần Ngọc Toàn (ông hiện ở Houston, cựu HDS Đạo Lâm Viên, Tráng Đoàn Nguyễn Trãi) đơn vị rút từ Phong Điền về Huế, rồi Đà Nẵng. Đến đây, là một cấp chỉ huy ông biết tôi là cư dân 20 năm tại thành phố này nên chỉ định tôi thay thế đại đội trưởng đương nhiệm để chỉ huy đại đội với nhiệm vụ bảo vệ thành phố cũng như thu gom vũ khí của các binh sĩ thất lạc đơn vị để tránh những hành vi vô kỷ luật nếu có và ông cũng ra lệnh cho tôi được quyền bắn tất cả binh sĩ nào trái lệnh. Nhiệm vụ chỉ kéo dài được một vài tiếng đồng hồ và sau đó vì lệnh hành quân thay đổi tôi phải hướng dẫn đại đội về phi trường Non Nước và trao quyền lại cho đại đội trưởng.

Ba ngày hôm sau, Đà Nẵng mất vào tay địch. Trước khi bị lừa vào trại tập trung, tôi có đi ngang qua Đạo Quán thì thấy lính Việt Cộng đã chiếm và bức hình lớn BP treo ở giữa đi vào cửa là thấy ngay, bức hình nằm lộn lóc bên đống rác trước Đạo Quán, tôi giả vờ hỏi:

- Này anh bộ đội, cái hình ông gì mà vớt thế?

- Ôi giờ. Cái thằng tư bản đế quốc ấy mà tội nguy nó treo làm đéo gì không biết, cách mạng dzồi phải vớt cái tàn dư của Mỹ Ngụy đi chứ, phải không nhẩy ???

Đầu óc tôi lùm bùm, đau đớn bước chân đi miệng lảm bảm:

- Mẹ kiếp! Trước đây 01 tuần bố chẳng thấy chúng mày ở đâu cả !

Tôi bước qua bên kia đường hỏi thăm những người kế cận thì người ta trả lời: "Anh Định đi rồi chắc vào Sài Gòn còn thì bà chưa có đi".

Tôi mừng thầm, thế là thoát được một người.

Gần đây qua liên lạc bạn bè, Đạo Quán Đạo An Hải vẫn như cũ nhưng chính quyền đã lên lầu, "bộ phận" trên để ở còn "bộ phận" dưới làm "cơ quan". Đạo Quán Hướng Đạo của chúng tôi, bây giờ là thế đấy!

Anh Định thân mến,

Được tin anh đã trải qua cơn giải phẫu tim như hôm ở TT9 anh có cho hay về cơn bệnh. Chúc anh mau lấy lại sức khỏe và trong lúc tịnh dưỡng đọc bài viết mộng lung của em để nhớ Một Ngày Hướng Đạo Một Đời Hướng Đạo. Nhờ anh, em mới có có 2 bài hồi ký đã viết và cũng nhờ anh hồi đi Tùng Nguyên 1967 mới ôm mộng vào Võ Bị vì sau ngày bế mạc trại, anh hướng dẫn trại sinh ghé thăm trường, vào thấy mê quá nên từ đó nuôi mộng.

Đà Nẵng thuộc lòng từng hòn sỏi trên đường và cũng Đà Nẵng từ 1978 đến nay, em vẫn không trở lại NHƯNG chắc chắn sẽ có một ngày sẽ trở về

Thân kính và BTT

Beo Linh Hoạt

Nguyễn Hữu Xương

Đạo An Hải Đà Nẵng